

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA**z dne 23. aprila 2009****o finančnem poslovanju in nadzoru agencij EU**

EVROPSKI PARLAMENT,

- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu z dne 15. oktobra 2008 o nadaljnjem ukrepanju na podlagi sklepov o razrešnicah za leto 2006 (COM(2008) 629) in spremnega delovnega dokumenta osebja Komisije (SEK(2008) 2579),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. marca 2008 z naslovom „Evropske agencije – smernice za prihodnost“ (COM(2008) 135),
 - ob upoštevanju resolucije z dne 21. oktobra 2008 o strategiji za prihodnje reševanje institucionalnih vidikov regulativnih agencij ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2343/2002 z dne 19. novembra 2002 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 185 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽³⁾ in zlasti člena 96 Uredbe,
 - ob upoštevanju posebnega poročila št. 5/2008 Evropskega računskega sodišča z naslovom „Agencije Evropske unije: doseganje rezultatov“,
 - ob upoštevanju člena 71 in Priloge V svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor in mnenja Odbora za proračun (A6-0148/2009),
- A. ker ta resolucija za vsak organ v smislu člena 185 Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 vsebuje horizontalne pripombe, ki spremljajo sklep o razrešnici v skladu s členom 96 Uredbe (ES, Euratom) št. 2343/2002 in člena 3 Priloge V poslovnika Parlamenta,
- B. ker so po sprejetju prej omenjenega sporočila Komisije Parlament, Svet in Komisija ponovno začeli projekt za opredelitev skupnega okvira za agencije in oblikovali medinstitucionalno delovno skupino,

Uvod

1. opaža, da je Računsko sodišče leta 2007 revidiralo 23 decentraliziranih agencij, tri izvajalske agencije in Agencijo za oskrbo Euratom, organ, ki je bil uveden s pogodbo o Euratomu; ugotavlja, da so subvencije iz proračuna Skupnosti za decentralizirane agencije leta 2007 znašale 452 000 000 EUR; poudarja, da se je v proračune agencij iz drugih virov, na primer z lastnimi prihodki v obliki pristojbin, prispevki držav EFTA in posebnimi prispevki iz programov Skupnosti in drugih programov, nateklo več kot 1 000 000 000 EUR;
2. ugotavlja, da se je število agencij, ki so vključene v postopek podelitve razrešnice, močno povečalo v zadnjih letih z osem agencij leta 2000 na 21 decentraliziranih in tri izvajalske agencije leta 2007, ne da bi upoštevali tri agencije, ki jih je Računsko sodišče revidiralo, a niso vključene v postopek Parlamenta za podelitve razrešnice;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0495.

⁽²⁾ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

⁽³⁾ UL L 357, 31.12.2002, str. 72.

3. poudarja, da je proračunski organ v kadrovskega načrtu decentraliziranim agencijam odobril 3 487,5 delovnih mest; ugotavlja, da je bilo sodeč po podatkih iz dokumentov Računskega sodišča zapolnjenih 2 823 delovnih mest, poleg tega pa še 961,5 delovnih mest s pogodbenimi delavci ali nacionalnimi strokovnjaki;
4. pozdravlja prej omenjeno sporočilo Komisije o nadaljnjem ukrepanju na podlagi sklepov o razrešnicah za leto 2006;
5. znova poudarja, da zakonodaja Skupnosti ne vsebuje opredelitve agencije, in se zavzema za to, da bi se agencije opredelile kot „organi, ki jih ustanovi Skupnost in so pravne osebe“⁽¹⁾; znova navaja tri vrste agencij, ki ustrezajo tej opredelitvi, in sicer: decentralizirane agencije, izvajalske agencije in drugi organi;
6. v zvezi s tem ponavlja, da je izraz „decentralizirane agencije“ splošna oznaka za tradicionalne agencije; meni, da je izraz „regulativna agencija“, ki se vse bolj uporablja kot splošno poimenovanje, zavajajoč, saj vse decentralizirane agencije nimajo regulativnih nalog;
7. znova opozarja, da evropski zakonodajalec decentralizirane agencije ustanavlja iz različnih razlogov, na primer za opravljanje določenih storitev, zaposlovanje posebnih strokovnjakov, izvajanje regulativnih nalog in spremljanje;
8. meni, da sta določitev proračuna decentraliziranih organov in ocena izvrševanja tega proračuna osrednji nalogi Odbora za proračun;
9. poziva Računsko sodišče, naj v naslednjem letnem poročilu zaradi preglednosti obravnava vse tri vrste agencij;
10. ugotavlja, da je Računsko sodišče opazilo izboljšanje glede finančne discipline v primerjavi s proračunskim letom 2006, vendar so pri nekaterih agencijah na področju zaposlovanja in javnih naročil še vedno prisotne pomanjkljivosti, s katerimi se morajo soočiti odredbodajalci;
11. obžaluje, da je Računsko sodišče pri mnogih agencijah ponovno odkrilo resne težave pri izvajanju pravil javnega naročanja in kadrovske predpise; ni pripravljen sprejeti, da te pomanjkljivosti trajajo že več let; meni, da revizija Uredbe (ES, Euratom) št. 2343/2002 ne bo rešila teh težav in da bi bilo treba temeljito pregledati pravni okvir;
12. je seznanjen z izjavo Komisije, da so vse agencije, ki so želele prestopiti k ABAC (računovodstvo na podlagi nastanka poslovnih dogodkov), dobile vso potrebno podporo; ugotavlja, da so agencije v nekaterih primerih menile, da podpora ni zadostna;

Načrtovanje in izvrševanje proračuna

13. ugotavlja, da je bilo vprašanje agencij, ki precenjujejo svoje finančne zahteve, obravnavano v revidirani Uredbi (ES, Euratom) št. 2343/2002, ki vsebuje določbo za okrepitev obveznosti agencij, da morajo v svojih zahtevkih za plačila predložiti natančno napoved svojih dejanskih finančnih potreb skozi celo leto, da se preprečijo nepotrebni denarni tokovi;
14. poziva Komisijo, naj obravnava tehnični pavšalni odbitek za zmanjšanje presekov v primeru nizkih stopenj izvrševanja in vztrajno visokih stopenj prostih delovnih mest, kar bi sprožilo znižanje namenskih prejemkov;
15. v zvezi s tem opozarja na težave decentraliziranih agencij pri zaposlovanju visokokvalificiranih kadrov in strokovnjakov; poziva Komisijo in Evropski urad za izbor osebja, naj okrepi prizadevanja glede podpore;

⁽¹⁾ Glej dokaze v študiji o razrešnicah agencijam, ki jo je pripravila enota za proračunsko podporo Evropskega parlamenta decembra 2006.

16. poziva Komisijo, naj še naprej nadzira izvrševanje proračuna agencij za leto 2008 in 2009 ter izvede potrebne prilagoditve predlogov proračunov agencij;
17. pozdravlja prizadevanja Komisije od predhodnega predloga proračuna za leto 2009, da pri izračunu prispevka Skupnosti sistematično upošteva zadnje znane presežke (v primeru predhodnega predloga proračuna za leto 2009, tiste iz leta n-2); za boljšo preglednost in učinkovitost poziva Komisijo, naj kot glavno pravilo zagotovi podrobne informacije o postopkih izračuna in utemeljitve vseh vrst namenskih prejemkov, s katerimi razpolagajo agencije, zlasti tistih, ki so posledica presežkov prejšnjih let;
18. pozdravlja sklep Komisije, da bo upoštevala zahteve proračunskega organa in pri pripravi predhodnega predloga proračuna decentraliziranih agencij za leto 2009 upoštevala namenske prejeme; meni, da je to nedvomno korak k večji proračunski preglednosti;
19. opozarja, da sedanja uporaba instrumentov namenskih prejemkov še vedno ogroža preglednost proračuna in dobro finančno poslovanje sredstev EU, ker so ocene namenskih prejemkov še vedno težavne in ker različne vrste, leta izvora in postopki za sprostitev namenskih prejemkov ne omogočajo njihove vključitve v proračunsko načrtovanje in upravljanje na jasen način;
20. ugotavlja, da so tri izvajalske agencije v letu 2007 prevzele obveznosti za približno 550 000 000 EUR sredstev iz programov Skupnosti; poleg sredstev za poslovanje je bilo porabljenih še 47 000 000 EUR za upravne namene, tj. delovanje izvajalskih agencij; ugotavlja, da je v teh agencijah delalo 119 začasnih in 279 pogodbenih uslužbencev;
21. znova opominja na dejstvo, da se sredstva iz proračunov za operativne programe uporabljajo za financiranje izključno upravnih nalog; poziva Odbor za proračunski nadzor, naj v prihodnje budno spremlja, kako poteka zunanje izvajanje upravnih nalog Komisije;
22. ugotavlja, da Agencija za oskrbo Euratom deluje kot upravna enota Komisije, kar je mogoče razbrati tudi iz proračunske nomenklature in dejstva, da je generalni direktor te agencije uslužbenec Komisije;

Skladnost s finančno uredbo in kadrovskimi predpisi

23. ugotavlja, da je resna težava, ker je vrsta agencij znova in znova kritiziranih zaradi nespoštovanja pravil, kot je Uredba (ES, Euratom) št. 1605/2002, zlasti pravil javnega naročanja in kadrovskih predpisov; ugotavlja, da je glavni vzrok ta, da je večina pravil namenjenih večjim institucijam in da večina manjših agencij nima kritične mase, ki bi zmogla izpolnjevati predpisane zahteve;
24. obžaluje, da Komisija kljub zahtevi Parlamenta iz resolucije o razrešnici za agencije iz leta 2006 ni predložila hitre rešitve in jo zato ponovno poziva, naj poišče hitro rešitev za povečanje učinkovitosti tako, da bo združila upravne funkcije različnih agencij;
25. spodbuja Komisijo, naj si še bolj prizadeva pri zagotavljanju vse potrebne upravne pomoči relativno majhnim in zlasti novoustanovljenim agencijam; glede na slabe izkušnje iz preteklosti poziva Komisijo, naj v najkrajšem možnem času objavi agencijam namenjene posebne smernice o uporabi finančnih pravil v zvezi z zaposlovanjem osebja, oddaje javnih naročil in podobno;
26. namerava v zvezi s tem zelo pozorno oceniti raziskavo o možnosti in izvedljivosti skupne službe za podporo za agencije EU, ki sta jo naročila Odbor za proračun in Odbor za proračunski nadzor;

Notranja revizija

27. je zadovoljen, da je služba za notranjo revizijo Komisije v svojem letnem poročilu dejavnosti za leto 2007 umaknila zadržke iz prejšnjega leta, ko je navedla, da zaradi pomanjkanja sredstev ne more enkrat letno revidirati vseh operativnih decentraliziranih agencij;

28. pozdravlja pragmatično sodelovanje med notranjim revizorjem Komisije ter notranjimi revizorji in drugimi osebami, odgovornimi za notranjo revizijo v agencijah;
29. opominja, da je Parlament v svoji resoluciji o razrešnici za agencije za leto 2006 vprašal agencije, če in kako izpolnjujejo obveznost iz Uredbe (ES, Euratom) št. 2343/2002, da pošljejo letno poročilo o notranji reviziji organu, pristojnemu za podelitev razrešnice, in Komisiji; obžaluje, da je od 21 agencij, ki so vključene v postopek podelitve razrešnice za leto 2007, Parlament prejel to poročilo le od dveh agencij (Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja in Evropska agencija za varnost v letalstvu);

Ocena delovanja agencij

30. je seznanjen z nadaljnjim ukrepanjem Komisije po sprejetju resolucije o razrešnici za agencije za leto 2006 in ugotavlja, da je septembra 2008 končala:
 - (a) pregled ocene decentraliziranih agencij, ki ponuja seznam že ocenjenih agencij in povzetek glavnih ugotovitev;
 - (b) dokument o sedanjih razmerah in načrtovanju glede ocene decentraliziranih agencij; ter
 - (c) metaštudijo o decentraliziranih agencijah z medsektorsko analizo o ugotovitvah ocene, ki jo je pripravil zunanji izvajalec;
31. je prepričan, da bo ocena decentraliziranih agencij, ki jo je začela in jo nadzoruje Komisija in naj bi bila končana še leta 2009, prispevala k opredelitvi pomanjkljivosti in slabosti teh agencij; je zadovoljen, da je Komisija vzpostavila referenčno skupino, ki naj bi začela študijo;
32. opominja na horizontalno oceno Komisije o decentraliziranih agencijah, navedeno v prej omenjenem sporočilu, katere rezultati bi morali biti na voljo do leta 2009–2010; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo ocene agencij postale preglednejše, kar je v interesu agencij in zainteresiranih strani;

Disciplinski postopki

33. opominja, da je Parlament v svojih resolucijah o razrešnici za agencije za leto 2006 pozval agencije, naj preučijo možnost medagencijske disciplinske komisije; je seznanjen s tem, da je bil sicer dosežen napredek, da pa še vedno ostajajo težave, zlasti pri iskanju osebja iz primernih kariernih razredov, ki bi bili člani komisije; poziva agencije, naj obvestijo organ, pristojen za razrešnice, ali je ustanovitev medagencijske disciplinske komisije izvedljiva ali ne, ter naj po potrebi predložijo alternativno rešitev;

Posebno poročilo Računskega sodišča št. 5/2008

34. pozdravlja pravočasno objavo omenjenega posebnega poročila Računskega sodišča in odločno poziva decentralizirane agencije, naj upoštevajo pomanjkljivosti, opredeljene v poročilu, in ukrepajo v skladu s priporočili Računskega sodišča;
35. poudarja, da morajo osnovni akti agencij EU vsebovati jasno opredelitev njihovih nalog in pristojnosti ter poudariti pristop dela agencij, ki temelji na rezultatih;
36. poudarja, da morajo agencije pripraviti večletne delovne programe v skladu z večletno strategijo Skupnosti v sektorju; zadevni letni delovni programi morajo določati jasne, specifične in merljive cilje, ki bodo osnova za ukrepe, vire, pristope in časovne razporede za zagotovitev izpolnjevanja pričakovanih rezultatov; poudarja, da mora delovni program spoštovati meje proračuna agencije, kot jih odobri proračunski organ;

37. zahteva, naj upravni odbori agencij EU pri načrtovanju nalog in virov (finančnih in človeških) dosežejo največjo možno skladnost z uvedbo proračunskega načrtovanja in upravljanja na podlagi dejavnosti (ABB/ABM), in poudarja, da za agencije veljata načelo dobrega finančnega poslovanja in proračunska disciplina;
38. ugotavlja, da mora delo vsake agencije spremljati ocena tveganja za čim boljšo optimizacijo izdatkov in upravljanja človeških virov;
39. priporoča, da Računsko sodišče nadaljuje z občasno revizijo agencij, a naj se še bolj osredotoči na njihovo notranjo učinkovitost in oceni, do katere mere so bila izpolnjena njegova priporočila;

Medinstitucionalni dialog o skupnem okviru za agencije

40. opominja na priporočilo iz prej omenjene resolucije, da mora medinstitucionalna delovna skupina med drugim obravnavati potrebo po standardnem pristopu k predstavitvi dejavnosti agencij v zadevnem proračunskem letu;
 41. pozdravlja sklep konference predsednikov z 18. decembra 2008, da bo imenovala pet poslancev v delegacijo Parlamenta v medinstitucionalni delovni skupini o vlogi regulativnih agencij;
 42. meni, da je mandat za delegacijo Parlamenta v omenjeni delovni skupini zgoraj navedena resolucija o strategiji za prihodnje reševanje institucionalnih vidikov regulativnih agencij;
 43. vztraja, da je treba določiti minimalne skupne standarde za ustanavljanje decentraliziranih agencij v prihodnje;
 44. poziva Komisijo in agencije, naj medtem na popoln, primerljiv in posodobljen način omogočijo dostop do finančne dokumentacije agencij na skupni spletni strani, ki so jo pripravile Komisija in decentralizirane agencije na intranetu Komisije;
 45. poziva medinstitucionalno delovno skupino, naj glede na podelitev razrešnic za leto 2007 obravnava
 - razloge za težave pri izvrševanju proračuna, zlasti pomanjkanje pristopa od zgoraj navzdol pri proračunu agencij in njihovem zaposlovanju,
 - vprašanje, zakaj je spoštovanje pravil zaposlovanja in javnih naročil ponavljajoč se problem v številnih agencijah,
 - pridobljene izkušnje Evropskega urada za boj proti goljufijam, povezane z agencijami,
 - kako lahko agencije svoje politike izvajajo stroškovno bolj učinkovito, na primer z združitvijo upravnih funkcij različnih agencij,
 - kako bi se lahko različne podporne funkcije in storitve Komisije hitreje odzvale na potrebe agencij;
 46. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje agencijam, ki so vključene v postopek podelitve razrešnic, Svetu, Komisiji in Evropskemu računskemu sodišču.
-